

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 5.9.2011 YLEINEN OSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mikä seuraavista vakuutuslainsäädännön pakottavuutta koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- Vakuutuslainsäädäntö on pakottava vain, jos vakuutuslainsäädäntö on kuluttaja.
 - Vakuutuslainsäädäntö on pääsääntöisesti pakottava, jos vakuutuslainsäädäntö on keski-yritys.
 - Vakuutuslainsäädäntö on pääsääntöisesti pakottava, jos vakuutuslainsäädäntö on asunto-osakeyhtiö tai aatteellinen yhdistys. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 133–134; Vakuutuslainsäädäntö 3 §.

2. Vakuutuslainsäädännön solmittaessa vakuutuslainsäädäntö tulee vakuutuslainsäädäntö mukaan
- kertoa oma-aloitteisesti kaikista seikoista, joilla hän arvelee olevan merkitystä vakuutuslainsäädäntöä.
 - vain vastata vakuutuslainsäädäntöä esittämiin kysymyksiin.
 - vain vastata niihin vakuutuslainsäädäntöä esittämiin kysymyksiin, joita hän pitää vakuutuslainsäädäntöä kannalta merkityksellisinä. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 133–134; Vakuutuslainsäädäntö 22 §.

3. Mikä seuraavista vakuutuslainsäädännön sovittelua koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- Vakuutusmaksua ei voida sovitella.
 - Vain kuluttajavakuutuslainsäädäntöä voidaan sovitella.
 - Vakuutuslainsäädäntöä sovitteluaan melko harvoin lautakunnissa tai tuomioistuimissa. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 272–273.

4. Mikä seuraavista vastuuvakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a. Vastuuvakuutuksesta maksetaan paitsi varsinainen vahingonkorvaus, myös vakuutetulle määrätyt sakot ja uhkasakot.
- b. Vahinkoa kärsineellä on oikeus aina vaatia korvausta vastuuvakuutuksen nojalla suoraan vakuutusyhtiöltä.
- c. Vahinkoa kärsineellä on oikeus vaatia vastuuvakuutuksen nojalla korvausta suoraan vakuutusyhtiöltä muun muassa silloin, kun vakuutettu on maksukyvytön. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 238–239; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 473; Vakuutussopimuslaki 67 §.

5. Mikä seuraavista liikennevakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a. Liikennevakuutus on automaattisesti voimassa vain Euroopan talousalueella eli ETAssa.
- b. Liikennevakuutus on voimassa myös ETAan kuulumattomassa valtiossa, jos ajoneuvo on välittömällä läpikulkumatkalla ETA-valtiosta toiseen.
- c. Liikennevakuutuksesta ei korvata ajoneuvon käyttämisestä yksityisalueella tai pihalla syntyneitä vahinkoa. (1,5 p.)

b; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 368.

6. Mikä seuraavista kilpailulainsäädäntöä koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a. Kilpailulainsäädäntö ei koske vakuutusalaan alan erityispiirteiden vuoksi.
- b. Euroopan unionissa on annettu ryhmäpoikkeusasetus, jonka nojalla eräät vakuutusyhtiöiden väliset yhteistyömuodot on sallittu vakuutustoiminnan erityisluonteen vuoksi.
- c. Sekä kotimaista että EU:n kilpailulainsäädäntöä sovelletaan vakuutusalaan sellaisenaan ilman mitään alaa koskevia poikkeuksia. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 305–312.

7. Mikä seuraavista vakuutusedustuslain mukaista vaitiolovelvollisuutta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a. Luottamuksellisia tietoja saa antaa vakuutusedustusta harjoittavan yrityksen kaikille työntekijöille.
- b. Luottamuksellisia tietoja saa antaa vain sellaisille vakuutusedustusta harjoittavan yrityksen työntekijöille, jotka tarvitsevat niitä tehtäviensä hoitamiseen.
- c. Vaitiolovelvollisuudesta voidaan poiketa vain, jos siihen on saatu suostumus siltä, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty. (1,5 p.)

b; Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 91; Vakuutusedustuslaki 44 §.

8. Vakuutuksenottajan ja vakuutusmeklarin välistä erimielisyyttä voidaan käsitellä
- a. vakuutuslautakunnassa
 - b. vakuutusoikeudessa
 - c. käräjäoikeudessa. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 294; Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 165, 167; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 287–288.

9. Määrittele vakuutusedustus. Luettele lisäksi kolme tapausta, jolloin toimintaa ei vakuutusedustuksen määritelmästä poiketen pidetä vakuutusedustuksena. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 19–21; Vakuutusedustuslaki 1 §.

10. Selosta, mitkä ovat luonnollisen henkilön rekisteröinnin edellytykset haettaessa rekisteröintiä vakuutusmeklariksi vakuutusedustajarekisteriin. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 46–51; Vakuutusedustuslaki 6 §.

11. Selosta, mitä tietoja meklarin on annettava itsestään asiakkaalle ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 68–69; Vakuutusedustuslaki 19 §.

12. Selosta meklarin ja asiakkaan välisen toimeksiantosopimuksen vähimmäisisältö. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 71; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 10; Vakuutusedustuslaki 23 §.

13. Selosta seikat, jotka tasapuolisesta analyysistä on käytävä ilmi. Selosta lisäksi, milloin tasapuolinen analyysi on tehtävä ja annettava asiakkaalle. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005. s. 81–84; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 11; Vakuutusedustuslaki 25 §.

14. Selosta meklarin velvollisuus asiakasvarojen erillään pitämiseen sekä edellytykset kuluttajan varojen välittämiseksi. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 92–93; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 11–12; Vakuutusedustuslaki 29 §.

15. Selosta, mitä tarkoitetaan vakuutus sopimuksen syntymisellä ja mitä puolestaan vakuutus enantajan vastuun alkamisella. Kerro myös, milloin vakuutus sopimus syntyy ja milloin vakuutus enantajan vastuu alkaa. (4 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 171–177; Vakuutus sopimuslain 11 §.

16. Kerro, mitä vakuutus sopimus laissa tarkoitetaan suoje luohjeella. Selosta myös, kenen on noudatettava suoje luohjeita ja mitä niiden laiminlyönnistä seuraa. Ovatko seuraavat suoje luohjeita: "Vakuutettua omaisuutta on hoidettava huolellisesti." "Polkupyörää on säilytettävä lukittuna"? Perustele vastauksesi. (4 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 195–200; Vakuutus sopimus laki 31 §.

17. Kerro, mitä yli- ja alivakuutuksella tarkoitetaan ja mitä seuraamuksia niillä on vahingon tapahtuessa. (4 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 215–216; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 211; Vakuutus sopimus laki 57 ja 58 §.

18. Finanssialan Keskusliiton hallitus on hyväksynyt Korvaustoiminnan periaatteet. Selosta vähintään neljä näihin periaatteisiin sisältyvää korvauskäsittelyä varten annettua ohjetta. (3 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 278–279.

19. Selosta, mitä ovat

- a. Fine
- b. Finva
- c. FK. (3 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 291–296; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 112–115, 119, 120.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 6.9.2011 VAHINKOVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Sitova vakuutus sopimus voi syntyä
- vain vakuutuksenottajan aloitteesta
 - vain kirjallisesti
 - puhelimitse. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 55–65.

2. Samastaminen tarkoittaa sitä, että kolmannen henkilön teko tai laiminlyönti aiheuttaa samat seuraamukset kuin vakuutetun vastaava teko tai laiminlyönti. Vakuutettuun samastetaan henkilö, joka
- käyttää vakuutetun luvalla vakuutetun omaisuutta.
 - omistaa vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä tämän kanssa.
 - asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja omistaa vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa. (1,5 p.)

b; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 386–390.

3. Vaikka omaisuusvakuutus päättyisi vakuutusehtojen mukaan silloin, kun vakuutetun omaisuuden omistusoikeus siirtyy kaupan vuoksi uudelle omistajalle, vakuutus sopimuslain mukaan
- vakuutus on kuitenkin voimassa siihen asti, kunnes uusi omistaja ottaa vakuutuksen.
 - vakuutus on kuitenkin voimassa vielä 14 vuorokautta.
 - vakuutus on kuitenkin voimassa siihen asti, kunnes uusi omistaja ottaa vakuutuksen, kuitenkin enintään 14 vuorokautta. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 108–109.

4. Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa jatkuva vahinkovakuutus
- vakuutusehdoissa yksilöidyillä perusteilla.
 - milloin tahansa, jos vakuutuksen sovittu voimassaoloaika on vähintään 30 päivää.
 - aina. (1,5 p.)

b; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 114.

5. Mikä seuraavista rinnakkaisvakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- Rinnakkaisvakuutus on yksi jälleenvakuutuksen muoto.
 - Rinnakkaisvakuutus on sama kuin pooli.
 - Kukin rinnakkaisvakuutukseen osallistuva vakuutusyhtiö vastaa vain omasta vakuutus sopimuksessa määritellystä osuudestaan. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 449.

6. Mikä seuraavista ryhmävakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- Ryhmävakuutus sopimuksen voi tehdä esimerkiksi ammattiliitto vakuutuksenantajan kanssa.
 - Ryhmävakuutus ja ryhmätuvakuutus ovat sama asia.
 - Ryhmävakuutuksessa vakuutusmaksun maksaa vakuutettu. (1,5 p.)

a; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 446.

7. Vastuuvakuutuksessa on aina vakuutettuna
- vakuutuksenottaja
 - vahingonkärsijä
 - vahingonaiheuttaja. (1,5 p.)

c; Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 91.

8. Ammattitauti on ammattitautilain mukaan sairaus, joka työssä todennäköisesti on pääasiallisesti aiheutunut
- fysikaalisesta, kemiallisesta tai biologisesta tekijästä
 - fysikaalisesta tai psyykkisestä tekijästä
 - fysikaalisesta tai kemiallisesta tekijästä. (1,5 p.)

a; Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 60–61.

9. Selosta, millainen omaisuus on vakuutuskelvotonta. (3 p.)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 140–141.

10. Määrittele seuraavat vakuutusarvon määrittelemiseen liittyvät käsitteet:

- a) jälleenhankinta-arvo
- b) päivänarvo
- c) jäännösarvo. (3 p.)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 143–145.

11. Selosta, mitä tarkoitetaan käsitteillä

- a) ehdoton omavastuu
- b) ehdollinen omavastuu
- c) suhteellinen omavastuu
- d) stop-loss-omavastuu. (4 p.)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 164–165.

12. Mikä on korvauksen määrä seuraavassa vahinkoesimerkissä? Selosta myös, miten päädyt ratkaisuun.

On tapahtunut palovahinko. Omaisuus on vakuutettu ensivastuuvakuutuksella. Vakuutusmäärä on 20 000 € Omaisuuden jälleenhankinta-arvo on 60 000 € Omavastuu on 1 000 € Korjauskulut ovat 15 000 € (3 p.)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 160–161.

13. Kun vastuuvakuutuksessa siirrytään ilmenemis- tai tapahtumisperiaatteesta ilmoitusperiaatteen ja päinvastoin, on muutosta tehtäessä huomioitava ja selvitettävä eräitä seikkoja, jottei asiakkaan vakuutusturva heikkene vahingossa. Selosta, mitkä nämä seikat ovat ja miten muutokseen voi varautua. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 99–100.

14. Selosta, mikä on takaisinvetovakuutus. Kerro myös, milloin sitä käytetään ja mitä siitä korvataan. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2007, s. 149–150.

15. Selosta, mitä kiinteistön omistajan vastuuvakuutuksesta korvataan. Kerro myös, mitä korostuneella huolellisuusvelvollisuudella tarkoitetaan. Selosta vielä, mitä muita vakuutuksia on pakettivakuutuksena myytävissä kiinteistövuakuutuksissa. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 153–154.

16. Selosta, miten haittarahan suuruus määritellään lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa. (3 p.)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 119–121.

17. Selosta, mitä ovat yksityistapaturvavakuutuksessa ryhmäetuvakuutukset. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 190.

18. Selosta, mitkä riskit vaikuttavat yrityksen tietoturvallisuuteen. Mainitse esimerkkejä rajoitetusti hallittavissa olevista riskeistä. (3 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 117–119.

19. Kerro ennakoivasta vahingontorjunnasta kuljetusten riskienhallinnassa. Kerro myös esimerkkien avulla kuljetusrikollisuudesta. (3 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 86–88.

20. Selosta, kuka valvoo vakuutustoimintaa ja mikä on valvonnan tarkoitus. Kerro myös, millaisia seikkoja valvotaan ja miten valvontaa käytännössä tehdään. (4 p.)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 32–33.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 6.9.2011 HENKIVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–12 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mihin seuraavista työntekijän eläkelakia (TyEL) EI voida soveltaa?

- a) Suomessa työsuhteessa työskentelevät ulkomaiset työntekijät tietyin edellytyksin.
- b) Luottamustoimet, esimerkiksi hallitusjäsenyydet.
- c) Tietyin edellytyksin osakeyhtiön johtavassa toimessa toimiva henkilö, vaikka hän ei työskentele työsuhteessa.
- d) Tietyin edellytyksin avoimen yhtiön yhtiömies, joka vastaa henkilökohtaisesti yhtymän velvoitteista tai sitoumuksista. (1,5 p.)

*d; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutusku-
stannus Oy FINVA, 2011, s. 43–44.*

2. Mikä seuraavista työeläkelaitosten vakavaraisuussäätelyyn liittyvistä väittämistä EI pidä paikkaansa?

- a) Eläkesäätiöillä ja -kassoilla vakavaraisuuden säätelyyn liittyvät rajat ovat samat kuin työeläkeyhtiöillä.
- b) Eläkesäätiöiden ja -kassojen toimintavapaudet vakavaraisuusrajojen puitteissa ovat samat kuin työeläkeyhtiöillä.
- c) Julkisen sektorin eläkelaitosten koko rahasto vastaa luonteeltaan TyEL-laitosten toimintapääomaa.
- d) Eläkelaitokset puskuroivat sijoitusriskejä toimintapääomalla sekä toisella puskurilla, joka määräytyy kaikkien eläkelaitosten noteerattujen osakesijoitusten tuotoista ja joka käyttäytyy kaikissa eläkelaitoksissa samalla tavalla. (1,5 p.)

*b; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-*

*Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 34–36.*

3. YEL:n mukaan Suomessa asuva ja toimiva yrittäjä on velvollinen ottamaan vakuutuksen, jolla turvataan toimeentulo, kun työansio vanhuuden, työkyvyttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman vuoksi lakkaa. Vakuuttamisen laiminlyönnistä on seurauksia. Mikä seuraavista EI kuitenkaan ole vakuuttamisen laiminlyönnin seuraus?

- a) Yrittäjä tulee jonkin eläkelaitoksen, jotka vastaavat järjestämisvelvollisuudesta, valvonnan alaiseksi.
- b) Maksamattomat YEL-vakuutusmaksut, jotka eivät ole vanhentuneet, voidaan periä yrittäjän eläkkeestä kuittaamalla.
- c) Mikäli yrittäjä ei kehoituksista huolimatta ota vakuutusta, ottaa vastaava viranomaisen vakuutuksen yrittäjän puolesta jostakin eläkelaitoksesta.
- d) Jos työeläkevakuutusmaksuja ei saada perityksi, ne vähentävät kyseisen vuoden eläkekarttumaa maksetun maksun ja määrätyn maksun suhteessa. (1,5 p.)

*a; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 72.*

4. Mikä seuraavista maatalousyrittäjien eläkkeiden rahoitusta (MYEL) koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Vuosittain kerätty vakuutusmaksu riittää kattamaan vuotuisen eläkemenon.
- b) MYEL-eläkkeensaajien lukumäärä on yli kaksinkertainen vakuutettujen lukumäärään nähden.
- c) Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain perusprosentit alle ja yli 63-vuotiaille vakuutusmaksun määräämistä varten.
- d) MYEL:n perusturva rahoitetaan jakojärjestelmämaksun lisäksi rahastoivalla osuudella. (1,5 p.)

*b; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 26.*

5. Henkilötietolaki on yleislaki, jota sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn myös työeläkejärjestelmän henkilörekisteritietojen osalta. Mikä seuraavista henkilötietolakia koskevista väittämistä EI pidä paikkaansa?

- a) Henkilötietolaki koskee myös tietojen keräämistä.
- b) Lain tarkoituksena on toteuttaa mm. yksityiselämän suojaa.
- c) Säädökset viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta (julkisuuslaki) eivät koske eläkelaitoksia, koska ne ovat yksityisiä yrityksiä.
- d) Laissa säädetään myös henkilötietojen käsittelyn ohjauksesta ja valvonnasta. (1,5 p.)

*c; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-*

*Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 152–153.*

6. Ylin muutoksenhakuelin työeläkeasioissa on

- a) korkein hallinto-oikeus
- b) vakuutusosasto
- c) korkein oikeus
- d) hovioikeus. (1,5 p.)

*b; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 151.*

7. Mikä seuraavista väitteistä EI pidä paikkaansa? Työkyvyttömyyseläkkeen maksu voidaan keskeyttää

- a) työntekijän hakemuksesta
- b) eläkelaitoksen aloitteesta
- c) jos työntekijä ilman hyväksyttävää syytä kieltäytyy eläkelaitoksen määräämästä tutkimuksesta
- d) vain tulevan ajan osalta heti keskeytyspäätöstä seuraavan kalenterikuukauden alusta. (1,5 p.)

*d; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 142.*

8. Mikä seuraavista yrittäjän vakuutusmaksua koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Vuonna 2011 alle 53-vuotiaan yrittäjän YEL-vakuutusmaksu on 21,6 % hänen viimeistään vuoden 2012 tammikuussa ilmoittamastaan työtulosta.
- b) Yli 53-vuotiaan yrittäjän työeläkemaksu on 24,9 %.
- c) Jos aloittaa yrittämisen yli 53-vuotiaana, voi saada 25 %:n alennuksen kolmen ensimmäisen vuoden YEL-perusmaksuun.
- d) Yrittäjä voi vähentää maksamansa pakollisen YEL-perusvakuutuksen vakuutusmaksut kokonaan henkilökohtaisessa verotuksessa joko omasta tai puolisonsa puhtaasta ansiotulosta. (1,5 p.)

*d; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 68–70.*

9. Neljä sisarusta omistaa kukkakauppatoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tasaosuuksin eli jokainen 25 %. Mikä seuraavista vakuuttamista koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Yritystä johtava sisar vakuutetaan YEL:n mukaan, muut TyEL:n mukaan.
- b) Äänettömät yhtiömiehet vakuutetaan TyEL:n mukaan, muut YEL:n mukaan.

- c) Ketään ei vakuuteta YEL:n mukaan.
- d) Vain yrityksessä töissä olevat sisarukset vakuutetaan YEL:n mukaan. (1,5 p.)

*c; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
kustannus Oy FINVA, 2011, s. 66.*

10. Mikä seuraavista rahanpesun ja terrorismin rahoitusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- a) Rahanpesusta ja terrorismin rahoituksen estämisestä annetussa laissa tarkoitettut ilmoitukset tehdään rahanpesun selvittelykeskukselle.
 - b) Em. laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia ovat vain vakuutusyhtiöt, mutta eivät esimerkiksi vakuutusmeklarit.
 - c) Rahanpesun selvittelyvelvollisuus koskee vain säästövakuutuksia.
 - d) Terrorismin rahoittaminen on tällä hetkellä merkittävin rahanpesukeino. (1,5 p.)

*a; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuu-
tus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus-
kustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 430–434.*

11. Mikä seuraavista vakuutusyhtiön takautumis- eli regressioikeutta vapaaehtoisissa vakuutuksissa koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- a) Vakuutusyhtiön takautumisoikeus on laajempi henkilövakuutuksissa kuin vahinkovakuutuk-
sissa.
 - b) Vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus maksamastaan kuolintapaussummasta, jos vakuutus-
tapahtuma on tahallisesti aiheutettu.
 - c) Henkilövakuutuksissa takautumisoikeus ei koske sairauden tai tapaturman aiheuttamia kus-
tannuksia tai varallisuuden menetystä.
 - d) Vakuutusyhtiön takautumisoikeuden yleisiä edellytyksiä ovat, että kolmas henkilö on aihe-
uttanut vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus-
tapahtuman joko tahallaan tai törkeällä huolimattomuudellaan tai että kol-
mas henkilö on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvausta huolimattomuudesta riip-
pumatta. (1,5 p.)

*d; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuu-
tus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus-
kustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 327–328.*

12. Jos liikennevahinko on samalla työtapaturma,
- a) korvausta maksetaan ensisijaisesti lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta.
 - b) korvausta maksetaan ensisijaisesti liikennevakuutuksesta.
 - c) korvausta maksetaan vahingonkärsijän valinnan mukaan joko liikenne- tai tapaturmavakuu-
tuksesta.
 - d) korvausta maksetaan vain liikenne- tai tapaturmavakuutuksesta sen mukaan, kummasta kor-
vaus asianomaisessa yksittäistapauksessa on suurempi. (1,5 p.)

*a; Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus-
kustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 96, 107, 111.*

13. Selosta, millaisia henkilöriskejä yrityksellä voi olla ja millaisin vapaaehtoisin henkilövakuutuksin ne voi vakuuttaa. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 59–61 ja 89–91.

14. Selosta, millaisia ovat sijoitussidonnaiset vakuutukset. Mitä etuja ja haittoja niihin liittyy asiakkaan kannalta? (4 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 106–117.

15. Kerro, minkälaisia vakuutuksia kapitalisaatiosopimukset ovat ja kenelle niitä pääasiallisesti tarjotaan. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 122–123.

16. Selosta, mikä on edunsaajamääräys. Kuka sen voi tehdä ja voiko sitä muuttaa? Miten edunsaajamääräystä tulkitaan? (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 334–345.

17. Maija on tänä vuonna ottanut aviopuolisolleen Matille yksilöllisen, vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja maksanut sen vakuutusmaksun 7.000 euroa. Selosta, miten vakuutusmaksu voidaan vähentää verotuksessa,

- a) jos Maijalla on pääomatuloja 100.000 euroa ja Matilla 70.000 euroa ansiotuloja.
- b) jos kummallakaan ei ole ansiotuloja, mutta Maijalla on pääomatuloja 90.000 euroa ja Matilla 8.000 euroa. (4 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 351–353.

18. Selosta, millaisia vakuutusmaksujen laskentatekniikoita henkilövakuutuksissa käytetään. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 379–384.

19. Mitä seuraavat käsitteet tarkoittavat

- a) with profit -tuote
- b) dread disease -vakuutus
- c) vapaakirja? (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 115, 160, 300.

20. Selosta, mitä tarkoitetaan liikennevakuutuksen nk. täyden korvauksen periaatteella. Kerro myös, miten liikennevakuutuksessa määritellään pysyvä haitta. Selosta vielä, miten liikennevakuutuksessa voidaan hakea muutosta vakuutusyhtiön korvauspäätökseen. (3 p.)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 107–113.

21. Kerro sosiaaliturvan periaatteista toisessa maassa, kun

- a) kysymyksessä on EU-, ETA-maa, Sveitsi tai muu sopimusmaa
- b) kysymyksessä on nk. sopimukseton maa. (4 p.)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 247–255.

22. Selosta, mitä tarkoitetaan vakuutusmaksujen takaisinlainauksella. (2 p.)

Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 61.